

Laerskool Jan van Riebeeck

Kloofstraat 52, Kaapstad 8001

Tel. 021 423 4209

Webtuiste: laerskooljanvanriebeeck.co.za

E-pos: ontvangs@jvrprim.co.za

LEIERSKAPBELEID

1. INLEIDING

- 1.1 Leierskapontwikkeling is vir Laerskool Jan van Riebeeck baie belangrik. Ons streef daarna om vir elke kind die geleentheid te bied om blootstelling te kry om as 'n leier te groei en te ontwikkel.
- 1.2 Met leierontwikkeling word daar gefokus op die ontwikkeling van 'n positiewe selfbeeld, sodat elke leier goed oor hom-/haarself voel en 'n navolgenswaardige voorbeeld vir ander kan stel.

2. DOELSTELLING

2.1 ALGEMENE DOELSTELLINGS

Leierskapontwikkeling in skoolverband moet op die uitbouing van potensiaal van elke leerderleier gerig wees. Dit gaan ook oor die oordra van die nodige kennis, vaardighede en gesindhede sodat die leerderleier 'n rol in sy/haar skool en later in die gemeenskap kan vervul.

2.2 SPESIFIEKE DOELSTELLINGS

Die volgende doelstellings van leierskapontwikkeling word voorgehou:

- 2.2.1 Om leerderleiers die geleentheid te bied om volgens die opvoedingstelsel in hul op weg wees na volwassenheid optimaal begelei te word.
 - 2.2.2 Leerderleiers te lei tot toerekeningsvatbaarheid en verantwoordelikhedsaanvaarding.
 - 2.2.3 'n Gebalanseerde waardesisteem te help skep en positiewe standpuntinne name by leerderleiers te bevorder.
 - 2.2.4 Om die potensiële leier progressief te help ontwikkel.
 - 2.2.5 Om die regte gesindhed en besef van geroopenheid ten opsigte van leieraanleg by die leerders te bevorder.
 - 2.2.6 Kennis, vaardighede en gesindhede te ontsluit wat tot dinamiese en weerbare leierskap sal lei.
- 2.3 Die leerderleiers kan ook met die goedkeuring van die skoolhoof en die skoolbeleid:

- 2.3.1 Die leerders verteenwoordig en hul belang behartig.
- 2.3.2 Met aanbevelings in verband met leerderaangeleenthede na die skoolhoof en onderwysers gaan.
- 2.3.3 As skakel tussen skoolhoof, personeel en leerders dien.
- 2.3.4 'n Positiewe en lojale gesindheid onder die leerders bevorder.
- 2.3.5 Bepaalde funksies en leerderaangeleenthede, onder toesig van die personeel reël.
- 2.3.6 As ambassadeurs van die skool optree.
- 2.3.7 Toesig hou oor leerders by skool, by openbare byeenkomste, funksies en vertonings.
- 2.3.8 'n Oog hou oor die netheid van die skool en leerders.
- 2.3.9 Nuwe leerders reghelp en laat tuis voel.

3. VEREISTES VIR DIE IDEALE LEIER

Hierdie vereistes is die ideaal, maar omdat 'n kind nog op weg is na volwassenheid, word dit nie van 'n leerder verwag om aan al hierdie vereistes te voldoen nie:

- 3.1 Vereenselwig met die groep.
- 3.2 Kennis van mense en menslike gedrag.
- 3.3 Vermoë om met mense te kan werk.
- 3.4 Bedrewenheid om 'n groep mense te hanteer.
- 3.5 Vermoë om 'n groep te dissiplineer en positief in te stel.
- 3.6 Vermoë om in beheer van 'n groep te bly.
- 3.7 'n Motiveerde van mense om optimisme te bewerk.
- 3.8 Om 'n gees van diensbaarheid aan die dag te lê.
- 3.9 Om konflik te kan hanteer en op te los.
- 3.10 Om een van die span te wees.
- 3.11 Om duidelik te kan kommunikeer.
- 3.12 Deelname aan skoolaktiwiteite.
- 3.13 Om 'n goeie voorbeeld te stel.

4. PERSOONLIKHEIDSKENMERKE VAN DIE IDEALE LEIER

-
- 4.1 Karakter (integriteit, eerlikheid, lojaliteit, oregtheid, humorsin, standvastigheid)
 - 4.2 Verantwoordelikheid
 - 4.3 Selfvertroue
 - 4.4 Begrip
 - 4.5 Selfbeheer
 - 4.6 Diensbaarheid
 - 4.7 Gebalanseerd
 - 4.8 Deursettingsvermoë
 - 4.9 Wilskrag
 - 4.10 Doelgerigtheid
 - 4.11 Organisasievermoë
 - 4.12 Aanpasbaarheid
 - 4.13 Gebalanseerde oordeel
 - 4.14 Durf en moed
 - 4.15 Entoesiasties
 - 4.16 Selfdissipline

5. LEIERPOSISIES EN KOMITEES

- 5.1 Graad 6-leerders word jaarliks verkies as media-leiers om leerders en personeel pouses en na skool behulpsaam te wees in die mediasentrum. Verkiesing en opleiding word deur die mediapersonellid hanteer.
- 5.2 Elke registerklas mag, indien die behoeftte bestaan, 'n klaskaptein aanwys gedagdig daaraan dat alle leerders 'n beurt sal kry sodat leierontwikkeling bevorder word. Klaskapteine moet 'n voorbeeld vir hul klasmaats stel en sal versoek word om sekere take te verrig ter bystand van die onderwyser, wat hulp met klasnetheid en orde mag insluit.

- 5.3 Sportspanne mag, indien die behoefte bestaan, sportkapteine aanstel. Sportkapteine moet 'n voorbeeld stel vir hulle spanmaats en sal versoek word om sekere take te verrig ter bystand van die afrigter.
- 5.4 Die leerders in Graad 6 word verdeel in verskillende komitees, welke komitees jaarliks bepaal word. Die leerders sal kwartaalliks geroteer word sodat hulle in al die komitees dien.
- 5.5 Die leerders in Graad 7 word in drie (3) verskillende komitees verdeel. Die leerders sal kwartaalliks geroteer word sodat hulle in al drie (3) komitees dien.
- 5.6 Die Graad 7-komitees is die Sosiale Komitee, Terreindienstkomitee en Uitreikkomitee.
- 5.7 Vier (4) leerderaadlede per kwartaal word by die drie (3) Graad 7-komitees ingedeel en sal vir die duur van die kwartaal as die Voorsitter, Ondervoorsitter, Sekretaris / Sekretaresse en Kommunikasie beampete dien. Hulle word deur die lede van die komitee benoem.

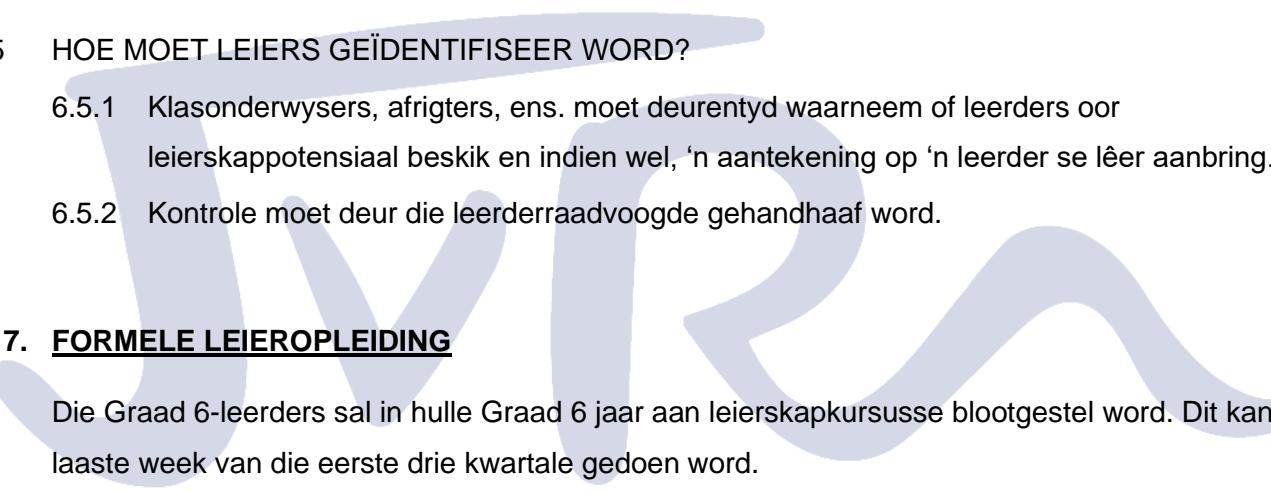
6. IDENTIFISERING VAN LEIERSKAPPOTENSIAAL EN LEIERS

6.1 WIE MOET IDENTIFISEER?

- 6.1.1 Al die onderwysers en die bestuurspan van die skool.
- 6.1.2 Die leerders in Graad 5 en 6.
- 6.1.3 Die leerderaadvoogde (Graad 7-klasonderwysers) wie die koördineerders is.

6.2 WAT MOET GEÏDENTIFISEER WORD?

- 6.2.1 Persoonlike eienskappe.
- 6.2.2 Leerergedrag.
- 6.2.3 Inisiatief in 'n groep.
- 6.2.4 Effektiewe doelbereiking met 'n groep.
- 6.2.5 Aanvaarding deur 'n groep.
- 6.2.6 Kennis van leiersonskap, mense en groepe.
- 6.2.7 Leiervaardighede bv. goeie kommunikasie.

- 6.2.8 Deelname aan skoolaktiwiteite.
- 6.3 WAAR MOET LEIERSKAP GEÏDENTIFISEER WORD?
- 6.3.1 In die klas en op die skoolterrein.
 - 6.3.2 Tydens buitemuurse aktiwiteite.
 - 6.3.3 By formele en informele geleenthede.
 - 6.3.4 Tydens uitstappies, opvoedkundige toere, sporttoere, ens.
 - 6.3.5 Tydens kampe.
 - 6.3.6 By leierskapskursusse en leierskapkampe.
- 6.4 WANNEER MOET LEIERS GEÏDENTIFISEER WORD?
- Omdat leerders teen verskillende tempo ontwikkel, is dit belangrik dat identifisering onafgebroke geskied reg deur die leerder se skoolloopbaan.
- 6.5 HOE MOET LEIERS GEÏDENTIFISEER WORD?
- 6.5.1 Klasonderwysers, afrigters, ens. moet deurentyd waarneem of leerders oor leierskappotensiaal beskik en indien wel, 'n aantekening op 'n leerder se lêer aanbring.
 - 6.5.2 Kontrole moet deur die leerderraadvoogde gehandhaaf word.
-
- 7. FORMELE LEIEROPLEIDING**
- 7.1 Die Graad 6-leerders sal in hulle Graad 6 jaar aan leierskapskursusse blootgestel word. Dit kan die laaste week van die eerste drie kwartale gedoen word.
- 7.2 Aan die begin van die vierde kwartaal sal die Graad 6-leerders 'n finale leierskapkamp-/kursus bywoon.
- 7.3 In hulle Graad 6 jaar sal leerders ook dien op komitees, welke komitees jaarliks bepaal sal word.
- 7.4 Die nuut verkose leerderraad sal aan die begin van Graad 7 blootgestel word aan 'n leierskapontwikkelingssessie. Tydens hierdie geleentheid sal die doelwitte en projekte (vir hulself en vir die 3 komitees) van die jaar bespreek word. By hierdie geleentheid sal die leerderraad ook in die drie (3) komitees ingedeel word, 4 leerderraadslede per komitee.

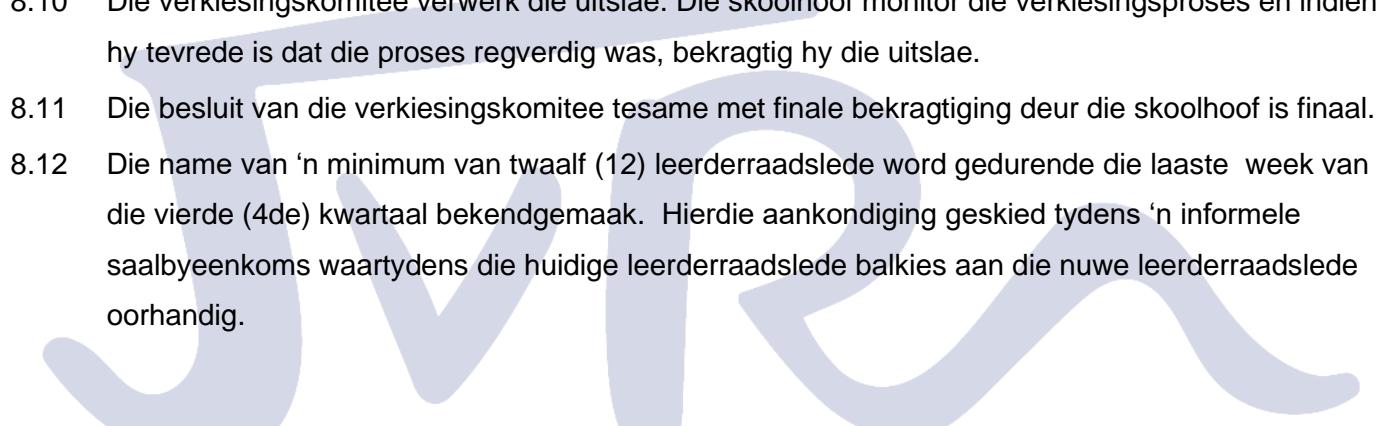
- 7.5 Die leerderraadvoogde bepaal watter leerderraadslede en Graad 7-leerders in welke van die drie (3) komitees sal dien.
- 7.6 Die vier (4) leerderraadlede wat ingedeel word by 'n bepaalde komitee vir daardie spesifieke kwartaal sal as die Voorsitter, Ondervoorsitter, Sekretaris / Sekretaresse en Kommunikasiebeampte optree. Hulle sal deur die lede van die komitee benoem word.
- 7.7 Die leerderraadlede, Graad 7 en Graad 6-leerders sal kwartaalliks geroteer word sodat almal 'n geleentheid het om op die graadkomitees te dien.

8. VERKIESINGSPROSEDURE VAN LEERDERRAAD

- 8.1 Na afloop van die Graad 6-leierskapontwikkelingskamp (welke kamp in die vierde kwartaal plaasvind), moet elke Graad 6-leerder tien (10) mede-graad 6 leerders nomineer as leerderraad kandidate waarvan ten minste twee (2) leerders 'n geslag verteenwoordig.
- 8.2 'n Graad 6-leerder is geregtig om aan te dui dat hy/sy homself/haarself nie verkiesbaar stel nie.
- 8.3 Die Graad 6-onderwysers sal na afloop van 'n proses waar die genomineerde bespreek en oorweeg word, 'n stemlys van minimum vyf-en-twintig (25) kandidate saamstel, waarvan ten minste vyf (5) kandidate verteenwoordigend van 'n geslag moet wees.
- 8.4 Die name van die minimum vyf-en-twintig (25) kandidate word op die dag van die verkiesing bekendgemaak.
- 8.5 Huidige leerderraadslede en die skoolhoof sal in die tweede laaste week van die vierde kwartaal met graad 6-leerders praat oor wat die verwagtinge en verantwoordelikhede van leerderraadslede is.

Erkenningskriteria (kultuur/sport/akademie/waardes/gedrag):

- Om as leerderraadskandidaat verkies te word, moet hy/sy by skoolaktiwiteite betrokke wees;
- Verantwoordelikheidsin is 'n vereiste;
- Moet die waardes van die skool uitleef aangesien jy 'n verteenwoordiger van Laerskool Jan van Riebeeck is.

-
- 8.6 Stemming vind plaas in die laaste week van die vierde kwartaal. Microsoft forms sal vir die stemmingsprosedure gebruik word om stemming so akkuraat en deursigtig as moontlik te laat geskied.
 - 8.7 Slegs die Graad 6 en 7-leerders, asook die onderwysers wat vir die hele graadgroep klasgee, is stemgeregtyig.
 - 8.8 Die puntetoedeling van die stemme is as volg:
 - 8.8.1 Graad 6: 3 punte
 - 8.8.2 Graad 7: 1 punt
 - 8.8.3 Onderwysers: 5 punte
 - 8.9 Stemgeregtyigdes stem vir tien (10) kandidate waarvan ten minste twee (2) verteenwoordigend van 'n geslag moet wees.
 - 8.10 Die verkiesingskomitee verwerk die uitslae. Die skoolhoof monitor die verkiesingsproses en indien hy tevrede is dat die proses regverdig was, bekratig hy die uitslae.
 - 8.11 Die besluit van die verkiesingskomitee tesame met finale bekratiging deur die skoolhoof is finaal.
 - 8.12 Die name van 'n minimum van twaalf (12) leererraadslede word gedurende die laaste week van die vierde (4de) kwartaal bekendgemaak. Hierdie aankondiging geskied tydens 'n informele saalbyeenkoms waartydens die huidige leererraadslede balkies aan die nuwe leererraadslede oorhandig.

9. VERKIESINGSPROSEDURE VAN HOOFSEUN EN HOOFDGTER

- 9.1 Die verkiesing vir die hoofseun en hoofdogter vind aan die einde van die tweede kwartaal plaas.
- 9.2 Na gesprekvoering met die skoolhoof sal die leererraadslede 'n motiveringstoespraak aan die gr. 6 en 7-leerders sowel as die onderwysers in die saal lewer waarom hulle hoofleiers moet wees.
- 9.3 Om vir hoofseun en -dogter te staan, is vrywillig.
- 9.4 Slegs die Graad 7-leerders asook die onderwysers wat vir die hele graadgroep klasgee, is stemgeregtyig.

- 9.5 Die puntetoedeling van die stemme is as volg:
- 9.5.1 Graad 7-leerder: 1 punt
 - 9.5.2 Leerderaadslede: 3 punte
 - 9.5.3 Onderwysers: 5 punte
- 9.6 Die hoofseun en hoofdogter word op die laaste dag van die tweede (2de) kwartaal bekendgemaak.
- 9.7 Die skoolhoof behou die reg voor om in uitsonderlike gevalle 'n leerderaadslid in sy/haar Graad 7 jaar aan te stel. 'n Voorbeeld mag wees wanneer 'n leerder in die eerste of tweede kwartaal van Graad 7 by die skool ingeskryf word en in hulle vorige skool 'n leerderaadslid was.
- 9.8 Daar sal 'n geleentheid vir leerders wees wat nie op die leerderaad dien nie, om aan die einde van kwartaal 2 genomineer te word as leier.

Die proses sal as volg verloop:

- Aan die einde van kwartaal 2, kan graad 7-leerders/onderwysers 'n leerder nomineer wat as leier gekies kan word. Die rede vir die nominasie moet skriftelik (per e-pos) genomieer word.
- Die graad 7-onderwysers wat vir die hele graadgroep klasgee, sal in samewerking met die skoolhoof besluit en die nuwe leerderaadslid word aan die begin van kwartaal 3 aangekondig.

10. KENTEKENS

- 10.1 Die leerderaadslede sal by aankondiging van die leerderaad elkeen 'n balkie ontvang.
- 10.2 By aankondiging van die hoofseun en hoofdogter sal hulle 'n balkie ontvang.

11. PLIGTE VAN LEIERS

11.1 DISSIPLINE

Die leerderaadslede en terreindienskomiteelede onderneem om die dissipline te handhaaf en te bevorder, veral:

11.1.1 Tydens pauses;

11.1.2 In alle openbare plekke waar leerders van 'n skool as 'n groep teenwoordig is;

11.1.3 In busse wanneer leerders reis;

11.1.4 By ander skole tydens geleenthede waar leerders van die skool aanwesig is;

11.2 NETHEID

Die leiers aanvaar verantwoordelikheid vir die netheid van die skoolterrein, die badkamers, die skoolgebou en die skooldrag deur leerders aan te spreek wanneer hulle diens verrig.

11.3 LEERDERBEHOEFTES

Die leiers doen die volgende:

11.3.1 Identifisering van behoeftes ten opsigte van aanpassing van individuele leerders en aanmelding daarvan;

11.3.2 Vasstelling van algemene behoeftes van leerders en die oordra daarvan aan die leererraadvoogde;

11.3.3 Beskerming van groepe en individuele leerders binne die skolgemeenskap waar die behoefte mag ontstaan;

11.3.4 Wegneem van gevaaarlike speelgoed en speletjies wat 'n gevaaar vir mede-leerders mag inhoud.

11.4 GESINDHEID

Die leiers onderneem om die volgende te doen:

11.4.1 Bevordering van 'n positiewe leerdergesindheid teenoor die skool en die aktiwiteite;

11.4.2 Bevordering van 'n gesindheid van welwillendheid en waardering teenoor alle leerders en personeel;

11.4.3 Aankweek van lojaliteit en trots ten opsigte van die hele skool.

11.5 SPESIALE PLIGTE

- 11.5.1 Help om nuwe leerders te oriënteer en te laat inpas;
- 11.5.2 Help met opruiming na groot byeenkomste by die skool;
- 11.5.3 Leiers mag versoek word om toesprake tydens saalbyeenkomste en spesiale geleenthede te lewer;
- 11.5.4 Help met dissipline tydens saalopening;
- 11.5.5 Help met graad 7-fondsinsamelingsgeleenthede en kwartaallikse welwillendheidsprojekte.

12. MAGTE VAN DIE SKOOLLEIER

'n Leier mag die volgende doen:

- 12.1 Berisping van mede-leerders;
- 12.2 Aanmelding van gevalle by die personeellid op terreindiens/klasonderwyser;
- 12.3 By aantrede word leerders eers gewaarsku. By 'n volgende oortreding word die oortreder se naam in 'n register onder beheer van die leererraadvoogde aangeteken;
- 12.4 Leiers mag hoegenaamd geen vorm van straf anders as hierbo genoem, uitoefen nie.

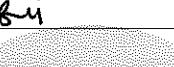
13. ONTHEFFING VAN LEIERSKAP

Indien 'n leier skuldig aan die oortreding van die gedragskode is, sal die skoolhoof en bestuurspan na aanleiding van die oortreding tot 'n besluit kom. Sy/haar ouers sal in kennis gestel word.

14. ALGEMEEN

Die leerderraadvoogde kan personeellede koöpteer om hulle by te staan in die hantering / opleiding van die leiers.

Beleid hersien: Februarie 2023

Merwe Scholtz (BR-voorsitter)	
Naas Beets (Skoolhoof)	
Susan van der Walt	
Esri Marais	
Marié Cruywagen	
Andries Viljoen	
Lucia de Jager	
Ischké Felix	
Hannes Muller	
Marinda Brink	

Datum: _____

